

(DERECHOS Y DEBERES)
GWAMŦ ÉKWŦYA JINA

(DERECHOS)

GWAMŪ ÉKWŪYA JINA

1. Zeyzey riwari, riguzari, du mimasay, di'kin riwari, awa'rin riwnu'nari, osən riwanu nari, inəsən nenən akingwi riwari, kwey zwikwekəkin ingwi nanəkin chow riwari zoyamə kaw nənno.
2. Gwamə minhagwa akwa neykari nənay kinki kawi, agagwanaba ta awiri aregaru nari gunti zoriza nanu nənno.
3. Gunə ɛnkəngəkəkwa neykari, enanəyay kawi manəka zakachosi, kwa paperise anisi, kwa inəse ta ne nənningeki nanəyay kawi nanən zən du kawi, kwa riwari awiri anikuyay kawi minhərigukəkwa nani.
4. ɛnkəsikuma uneykari azi gəgəa'tokumaki nuko me zari eygwi ɛnkəsisa awkwa,
5. gunə ɛnkəngəka awkweykari inəse enanəyaba ta mikipana awiri anikuyaba ta mikəregukəko.
6. Gunamə nanənukuya jina gəcha' du azanu' neyka, du kaw neyka, gəməsinə amiagəma awri cheyrwagəma, abiti jina, a'mia mə neyka jina kwa achəna jina, achwi zorizeyka zey nari gwamə iguagwasi zoya, articuru ingwi uga maykunə kətow na ni, konstitutionse' zakachosəya.
7. Nikamə winəweyka jina bema en nanəki awgay kinki kawi nikamə awkwa kaweykari unchunhən key winzoriza nanu nənno.
8. Bema en gwaməkənə en nanənki Konstitutionse' awri leyse jwa asa awizəneyka zən kəjunu nənno.
9. Məna ne zanika unigeki ,enanəyay kawi ɛnkaməkari, du kawi rinhachwi awiri nari zənaba ta kwey zayamə kaw nənno.

(DERECHOS) GWAMŪ ÉKWŪYA JINA

- 10.** Rinhachwi ne zweyka nariza nanendi, dikin gunti riwari ley waseykumun nugaba ta chow riwari , rinhachwi, jumŭ unkŭnsi zoyamŭ kaw nŭnno.
- 11.** ũnkamŭkari zweykwaba ne rinhasi zweykwa nanendi nanuyŭnki awiri kŭra ũnkuwŭsi, chow riwari, awri ũnkamŭri zorizeykari nanuyŭkin ũnkuwŭsi Minhachwi awkwa sŭ kŭrŭ awiri ta neyka, a'mŭkana ũweyka mikuwŭkuma awkweyka, azey azey nŭnay asinamŭsin yow.
- 12.** Kaja kompensasion awiri familia inŭ kŭbasuyari ikunha winaka'nikwŭyasŭ gakunamu kara winŭnkasisa awamŭ kaw nŭnno.
- 13.** Famiria enanuyay kawi wiŭnkŭngunamŭsi zweyguasiri kŭra uyasi paperise anikwŭya ley ywasamŭ kaw nŭnno ey unige zŭn nŭnay kawi mingunamŭku nanŭko,
- 14.** Kaja de compensacionse winŭkanikuyaba ta, jwiain en famiria winŭngumausi zweigwa en nanendi leyse winŭkawŭgin ta zŭn zoyamŭ kaw nŭnno, ey aweki ey awin riwanŭkwey se ũnkŭnŭnna nanŭn nusi...ema zana sinamŭ ũnkidŭmanukwey kaw neyka ingwi yuna,,
- 15.** Bemaki wicha unige jwi ipanŭkweyka, nikamŭ awŭn nugeykase' kŭnanŭnusi ki ey ni'nŭgeri (12) in'gwi uga mowga kŭtow gŭmuru famirya igunamŭkumeyza, nikŭya ne wichundi akingwi.
- 16.** Mingunamŭkumey awkwŭy nanŭngwasi kajase' rinha'sa awkwa, aweki leyse yaba ta paperi zow mikŭnanŭn nusi,,
- 17.** Amizey gakŭnamŭ nununuga jinari jwa'samu, ibitisamŭ, sekŭnanamŭ, sisamŭ, ũnkuchwamŭ kawa ni. Ey unige zŭn nŭnay kawi, leyse anikuyaba ta ũnchunhey zoyana kaw nŭnno.
- 18.** kaja manŭ ka'mukari winzoyaneykari ũnkŭriwŭ, kware'kusi, pinnzŭnekŭ nay kingwi zoyamŭ kaw nŭnno, ey awun zŭn cajase awkwa kawaba ta ũntameri chuzanisi zwei nŭnno.

(DEBERES)

ᎠᎨᎠᎨᎠᎨᎠᎨᎠᎨ ᎠᎠᎠᎠ

1. Konstitutionse' awiri leyse' zaka'nuga ᎠᎨᎠᎨᎠᎨᎠᎨ kaw nᎠᎨᎠ.
2. InᎠ ne awᎠᎠ nukᎠᎨᎠ du kawᎠ ᎠᎨᎠᎨᎠᎨᎠᎨ awari uzoyamᎠ kaw nᎠᎨᎠ, nikamu du kawᎠ ukumey zoyari jumᎠ ᎠᎨᎠᎠ zwein, mᎠᎠᎠ nezanka unigeki wamᎠ kaw nari, paperi en gwa rigaseykumana kaw nari, nᎠᎨᎠᎠᎠ zoya chuzanu nᎠᎨᎠ.
3. GwamᎠ minhagwa Ꭰweykari du kinki kᎠᎨᎠᎨᎠᎨᎠᎨ awiri anawa uneykari eygwi zakacho'si aw' nᎠᎨᎠᎠ, mᎠᎠᎠ en zanika unigeki, wazweyn nugeyka irichᎠseyza gun nanᎠᎨᎠ.
4. Informassion kᎠᎠᎠᎠ Ꭰweykari gugin zari awiri nanᎠᎨᎠᎨᎠᎠᎠ kawᎠ wesᎠᎨᎠᎠ mᎠᎠᎠ riwanᎠᎨᎠᎠᎠ.
5. Dú í paperi, informasion kwa inᎠ yuna ne wazwein nuga jinari osᎠᎠ mezanu' nari ᎠᎨᎠᎠᎠᎠᎠᎠ.
6. Kajase' nikamᎠ winᎠᎠᎠ jinasin du reno'kukwa osᎠᎠ awanu' nari.
7. Kaja de compensación familiar nᎠᎠᎠᎠᎠᎠ in'gwikin nari pinna igunamᎠᎠᎠᎠᎠᎠ nari, kwakumana ni awiri kwey zoyeykasindi achᎠᎠ renokwᎠᎨᎠᎠᎠᎠᎠ awri bemase gun amasey unigeri du kinki inokwa awiri leyse gwᎠᎠᎠᎠᎠ ta kᎠᎠᎠᎠᎠ uzoyamᎠ zᎠᎠ kaw nᎠᎨᎠ.
8. Familia (rekuya, kakᎠ, cheychi, buti kawᎠ, gwia takᎠ) in'gwikin yow unka'sa awkwa, paperise' yow rinha'kumana ᎠᎠᎠᎠ kᎠᎠᎠ, gugín nari awiri ta neyka, leyse' sisᎠᎠ nuga'ba tá zᎠᎠ ᎠᎨᎠᎠᎠᎠᎠ kaw nᎠᎨᎠ.

(DEBERES)

ᖃNCHUNHASAMᖃ KAWA

9. Paperi kᖃjunᖃn nugaba' tá ibitisi zweykwa fechasin kajase' winya'ba tá, ey únige winzagunamᖃsiza name.
10. Paperi azey azey kᖃnᖃnai kaja de compensacionse uzoya aukwa ᖃyari mingunamᖃkumᖃkwey kao mezari rigᖃnchonᖃngwasi.
11. Paperi gun chuzᖃnhasᖃkwa kᖃzᖃnnigeri gugin kinki uzweikwa, enanᖃyay kawi , awiri famiria paperi ᖃntamesᖃya nari keywᖃri zow rekuya nekasin nanun binkin kota neykari mikunchonu nanᖃko.
12. Diwᖃn diwᖃn kaja mika'mᖃkari awkweyka jwasamᖃ kawa nanu nᖃnno,
13. kaja de compensacion se kidᖃmanamᖃ kawari zachᖃn jwasamᖃ kaw nᖃnno,ᖃ yari diwᖃ diwᖃn nᖃba nenᖃn sekᖃnari .
14. Caja de compensacionse Awamᖃ kaweyka, chona awᖃngwazey nari kᖃjwasamᖃ kawa a un nᖃnno, ey unige gun ᖃnkᖃngunamᖃsi, ᖃnkᖃnari zweikwey nigin mezanu nanᖃko.
15. Caja de compensacion neykari du kinki kawi chuzunhasi,ᖃnkamᖃkᖃnhasi zorikure zᖃn du kinki enanᖃyay kawi awiri anikuyay kawi chuzaniku nᖃnno.
16. Kajase' kᖃnari, zari ᖃweykari du chwamᖃ kawa ni, gugin kinki wesᖃkwa kaweykari wesi ᖃnzwein nusi, ey awaba pari keywᖃri ᖃnchunhᖃkwa anikuyaba ta awamᖃ kaw nᖃnno.Inᖃki gusi kwa mikᖃgamᖃkari ᖃweykari gugin izasana awkwa a'nikwᖃyᖃn tá.
17. Caja ᖃnyaba ta, cjhov rinhachwi, osᖃ rinhachu nari zᖃn mikanᖃyari amasaykwa, bema nenᖃn unigeiki, Kajase'nikamᖃ winawᖃya jinari osᖃn awanu' nanᖃkwa.

- Comfacesar
- Comfacesar
- Comfacesaroficial
- www.comfacesar.com